

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3075/2017. (IV. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26. K.31.463/2016/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1.1. Az indítványozók jogi képviselőjük útján (Dr. Zsigmond György, 1075 Budapest, Madách tér 5.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.K.31.463/2016/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Másodlagosan – az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján – azt kérték, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig függeszse fel.
- [2] A panasz alapjául szolgáló ügyben a felperes ötödik alkalommal benyújtott menedékkérelmét a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: hatóság) mind a menekültkénti, mind az oltalmazotti elismerés tekintetében elutasította és a korábbi határozatokkal ellentétben azt is megállapította, hogy Azerbajdzsán felé a visszaküldés tilalma nem áll fent. Erre tekintettel a hatóság a felperes humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyét visszavonta. A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. A bíróság a kérést elutasította.
- [3] 1.2. Az alkotmányjogi panaszt a felperes húsz éve Magyarországon élő, orosz állampolgárságú felesége és Magyarországon született, kiskorú, de nem magyar állampolgár gyermeke nyújtotta be arra hivatkozva, hogy az eljáró bíróság a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) alapelveire és rendelkezéseire, így különösen a 4. § (1) bekezdésére tekintet nélkül, a tények és a jogi szempontok teljes körű vizsgálatát mellőzve hozott olyan ítéletet, amely az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogait sértik. A bírósági döntés következményeként álláspontjuk szerint vagy szétszakad a családjuk, vagy idegen helyre kellene távozniuk, ami az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti magán- és családi élet és az otthon tiszteletéhez fűződő joguk, a XV. cikk (5) bekezdése szerinti egyenjogúsági klauzula, a gyermekek és a szülők jogait rögzítő XVI. cikk (1)–(2)bekezdése és a III. cikk (1) bekezdése szerinti embertelen, megalázó bánásmód tilalma sérelméhez vezet. Érvelésük szerint elsősorban a kiskorú alapjogainak sérelmével járna a család szétszakítása vagy a magyarországi kapcsolatrendszeréből, környezetéből, nyelvi és kulturális közegéből való kiemelés. Az indítványozók indoklásukat alkotmánybírósági határozatokkal is alátámasztják.
- [4] Kiegészített panaszukban az indítványozók hivatkoztak továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog és (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmére, mivel a közigazgatási és bírósági döntésekkel szemben nem élhettek jogorvoslattal, miközben azok jogukat vagy jogos érdeküket érintették. Ezen felül hivatalos értesítést sem kaptak a közvetlen családi élethelyzetüket alapvetően befolyásoló eljárásról.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [6] 2.1. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapozzák, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdésének első fordulata szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozók a jogerős bírói döntést a tértivevény tanúsága szerint 2016. június 14-én vették át, míg indítványukat július 11-én érkezette a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, tehát határidőn belül terjesztették elő az indítványt.
- [8] Az indítványozók jogi képviselővel járnak el. Érvényes, az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó ügyvédi meghatalmazást csatoltak.
- [9] Az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, ellene nincs helye fellebbezésnek, az indítvány tehát e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [10] Az indítványozók a perben nem szereplő felperesi hozzátartozók. Érintettségüket a felpereshez fűződő szoros családi kötéllal igazolták, valamint azzal, hogy a támadott ítélet az ő Alaptörvényben biztosított jogukat is közvetlenül sérti. Az indítványban nem hozzátartozójuk, hanem saját Alaptörvényben biztosított jogaik sérelme miatt fordultak az Alkotmánybírósághoz. Ez alapján az indítványozók jogosultnak és érintettnek is tekinthetők.
- [11] A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány megfelel az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott, az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésekben foglalt formai követelményeknek. Az indítvány az Abtv. követelményeinek megfelelően meghatározza az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést, valamint kifejezett kérelmet fogalmaz meg az ítélet megsemmisítésére.
- [12] Ugyanakkor az indítványban megjelölt L cikk (1) bekezdése nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, így ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § 1b) bekezdés b) pontja előírásának.
- [13] Az indítványozó az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében, VI. cikk (1) bekezdésében, XV. cikk (5) bekezdésében, a XVI. cikk (1) és (2) bekezdésében, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt Alaptörvényben biztosított jogaiknak sérelmét alkotmányjogilag értékelhető indokolással támasztották alá.
- [14] 2.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [15] Az indítványozók egyértelműen arra alapozták érvelésüket, hogy az alapügy felperese keresetének elutasítása szükségképpen együtt jár családjuk szétszakításával, amely megalapozza az Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmét. Ez alapján az alkotmányjogi panaszban felsorolt és megindokolt sérelmek bekövetkezésének elengedhetetlen feltétele a felperes Magyarország területéről történő kiutasítása. Az Alkotmánybíróság rámutat azonban arra, hogy a felperest a hatóság és a bíróság nem utasította ki Magyarország területéről és a bíróság ítéletéből ez nem is következik szükségképpen.
- [16] A bíróság döntéséből mindössze az következik, hogy a felperes menekültkénti és oltalmazottkénti elismerésére nem került sor. A bírósági eljárást megelőző hatósági döntés továbbá a Met. értelmében együtt járt a visszaküldés tilalmával kapcsolatos döntés meghozatalával. Bár a döntés értelmében a visszaküldés tilalma nem áll fenn, ez – az ezzel együtt járó humanitárius célból kiadott tartózkodási engedély visszavonásával együtt – csak az elvi lehetőséget teremti meg a kiutasításra. Sem a hatóság, sem pedig a bíróság nem döntött a felperes kiutasításáról.
- [17] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a Met. 45. § (5) bekezdése értelmében a visszaküldés tilalmának fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelmet elutasító döntésében a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonása mellett rendelkezik a külföldinek – ha más jogcímen nem jogosult Magyarország területén tartózkodni – a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény szerinti kiutasításáról és kitoloncolásáról, valamint megállapítja a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát.
- [18] Mivel a hatóság nem rendelkezett a felperes kiutasításáról, ez szükségképpen azt jelenti, hogy felvetődhet annak lehetősége, hogy a felperes más jogcímen is jogosult lehet Magyarország területén tartózkodni. Ebből következik, hogy az indítvánnyal támadott döntése meghozatalakor a bíróságnak sem kellett figyelembe venni azokat az esetlegesen Alaptörvényben biztosított jogokat sértő körülményeket, amelyek csak a felperes kiutasítása esetén álltak volna be.
- [19] Mindezekből az következik, hogy a felperes kiutasításának hiányában az indítványozók által kifejtett érvek előfeltétele nem teljesült, tehát kétséget kizáróan megállapítható, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességről az indítványozók által felvetett indokok tekintetében nem lehet beszélni.

- [20] Az ügy indítványozókat érintő esetleges későbbi negatív következményei önmagukban a jelen bírósági döntéssel kapcsolatban nem vetnek fel szükségszerűen alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [21] 3. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést, továbbá nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [22] Az indítványozó kezdeményezte azt is, hogy az Alkotmánybíróság az ítélet végrehajtását az eljárás befejezéséig függesztesse fel.
- [23] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján eljárva hívhatja fel a bíróságot a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztésére. Erre az Alkotmánybíróság eljárásában kivételesen akkor kerülhet sor, ha az alkotmánybírósági eljárás várható tartamára vagy a várható döntésre tekintettel, súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése érdekében, vagy más fontos okból indokolt, és a bíróság az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján a döntés végrehajtását nem függesztette fel.
- [24] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy nem kellett tartani olyan súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány bekövetkezésétől, és nem állt fenn egyéb olyan fontos ok sem, ami az alkotmányjogi panasz-eljárás tartamára és a döntés tartalmára is figyelemmel indokoltá tette volna a bíróság felhívását a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztésére.

Budapest, 2017. április 4.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1346/2016.

